

RTU studiju kurss "Terminoloģijas pētījumi digitālo humanitāro zinātņu laikmetā"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0529
Nosaukums	Terminoloģijas pētījumi digitālo humanitāro zinātņu laikmetā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Marina Platonova - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors Alīna Vagele-Kricina - Lektors Zane Senko - Docents (praktiskais)
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursa mērķis ir sniegt studentiem ieskatu mūsdienu pieeju terminoloģijas izpētē teorētiskajās pamatnostādņēs un piedāvāt detalizētu informāciju par patlaban realizētajām terminoloģijas praksēm, datorizētajām metodēm un organizācijas paradigmām, kas tiek lietotas terminu noteikšanai, izveidei, apkopošanai, anotēšanai, aprakstīšanai, apstrādei (gan monolingvāli, gan interlingvāli), saskaņošanai, lietošanai un prezentēšanai digitālajā vidē un ārpus tās. Pamatojoties tendencēs, kas atspoguļotas jaunākajos zinātniskajos izdevumos un digitālajos avotos, studiju kursā tiek sniegta informācija par pašreizējiem terminoloģijas pārvaldības rīkiem un pieņemtajām terminoloģijas plānošanas stratēģijām un aktivitātēm. Studiju kursa norises gaitā studenti tiek motivēti attīstīt savu terminoloģisko kompetenci, patstāvīgi apgūstot zinātnisko literatūru, tādējādi papildinot un nostiprinot studiju kursā iegūtās zināšanas. Studiju kursā tiek pielietotas dažādas pašnovērtējuma, salīdzinošā novērtējuma, mācībspēka novērtējuma metodes, lai veiksmīgāk apgūtu zināšanas par terminzinātni, dalītos ar labo praksi, apspriestu ar terminu lietošanu saistītus izaicinājumus, īpašu uzmanību pievēršot efektīvajām terminu atveides stratēģijām zinātniskajā un tehniskajā diskursā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa galvenais mērķis ir sniegt studentiem informāciju, kas nepieciešama, lai veiksmīgi lietotu dažādus terminoloģijas avotus, iemācīt saprast termina-jēdziena-objekta likumsakarības un lietot terminoloģijas pārvaldības rīkus izaicinājumu risināšanai izvēlētajā zinātniskajā jomā. Studiju kursa uzdevumi: 1) kritiski izvērtēt termina-jēdziena-objekta saikni; 2) izprast terminu darināšanas, reģistrēšanas un starpvalodu saskaņošanas modeļus; 3) analizēt terminoloģijas iegūšanas, korpusa radīšanas un anotēšanas principus; 4) apgūt, kā tiek veidoti dažādi terminoloģijas avoti; 5) apgūt terminoloģijas pārvaldības rīkus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Analizēt pašreiz pieejamo terminoloģijas avotu un terminoloģijas pārvaldības rīku efektivitāti izaicinājumu risināšanai izvēlētajā zinātniskajā jomā; izveidot personīgo terminu datu bāzi; sniegt kritisko novērtējumu attiecībā uz citu studentu darbiem.

Literatūra	<p>Obligātā. // Obligatory : Dynamics and terminology : an interdisciplinary perspective on monolingual and multilingual culture-bound communication /edited by Rita Temmerman, Vrije Universiteit Brussel ; Marc Van Campenhout, ISTI - Haute École de Bruxelles., vi, 305 lpp. : ilustrācijas ; 25 cm.</p> <p>Maria Teresa Paziienza. Information Extraction in the Web Era: Natural Language Communication for Knowledge Acquisition and Intelligent Information Agents Springer Science & Business Media Papildu. // Additional : Kockaert, Hendrik & Frieda Steurs. Handbook of Terminology Amsterdam/New York: John Benjamins Publishing Company Thelen, M & Steurs. F. Terminology in Everyday Life John Benjamins, Amsterdam/Philadelphia, 2010 Fidelia Ibekwe-SanJuan, Anne Condamines, Maria Teresa Cabré. Application-driven Terminology Engineering John Benjamins Publishing, 2007 Julianne Nyhan, Marco Passarotti. One Origin of Digital Humanities: Fr Roberto Busa in His Own Words Springer Nature Iana Atanassova, Marc Bertin, Philipp Mayr. Mining Scientific Papers: NLP-enhanced Bibliometrics Frontiers Media SA Elena Bárcena, Timothy Read, Jorge Arús. Languages for Specific Purposes in the Digital Era Springer Science & Business Media Fernanda Ribeiro, Maria Elisa Cerveira. Challenges and Opportunities for Knowledge Organization in the Digital Age Ergon Verlag Constance Crompton, Richard J. Lane, Ray Siemens. Doing More Digital Humanities: Open Approaches to Creation, Growth, and Development Routledge, 2019 Bowker, L. and J. Pearson. Working with Specialized Language. A practical guide to using corpora Routledge, London/New York TALAVÁN ZANÓN Noa. A UNIVERSITY HANDBOOK ON TERMINOLOGY AND SPECIALIZED TRANSLATION Editorial UNED Vida Jesenšek. Specialised Lexicography: Print and Digital, Specialised Dictionaries, Databases Walter de Gruyter Michael Cronin. Translation in the Digital Age Routledge Cabré, M. Teresa. Terminology : theory, methods and applications /M. Teresa Cabré ; ed. by Juan C. Sager ; transl. by Janet Ann DeCesaris Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Publ. Co, cop. 1999, XII, 247, [1] p. : diagr.</p> <p>Ingrid Simonnæs, Øivin Andersen, Klaus Schubert. New Challenges for Research on Language for Special Purposes Frank & Timme GmbH, 2019</p>
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām vadlīnijām.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievadlekcija. Terminoloģijas teorijas metodes un mērķi. Termina-jēdziena-objekta saikne.	4	4	0	0
Mūsdienu pieeju terminoloģijai teorētiskās pamatnostādnes.	4	4	0	0
Tradicionālās terminoloģijas prakses, datorizētās metodes un organizācijas paradigmas.	2	2	0	0
Terminoloģijas pārvaldības digitālie rīki un terminoloģijas plānošanas stratēģijas.	4	4	0	0
Terminoloģijas iegūšana: stratēģijas un izaicinājumi digitālajā vidē un ārpus tās.	6	6	0	0
Terminoloģijas digitālie avoti.	2	2	0	0
Terminoloģijas apkopošana: glosārijs, tēzauris, korpusi.	6	6	0	0
Terminu darināšanas modeļi digitālajā vidē un ārpus tās.	4	4	0	0
Terminu darināšana Latvijā: gadījumu izpēte.	4	4	0	0
Efektīvas termina atveides stratēģijas digitālajā diskursā.	4	4	0	0
Kopā:	40	40	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj atpazīt mūsdienu pieejas terminoloģijai teorētiskās pamatnostādnes.	Studenti izzina jaunāko zinātnisko literatūru, piedalās semināros un diskusijās.
Spēj izteikt precīzi argumentētu viedokli par vairākām pašlaik pielietotajām terminoloģijas praksēm, datorizētām metodēm, kas tiek izmantotas terminu noteikšanai, izveidei, apkopošanai, anotēšanai, apstrādei, saskaņošanai, lietošanai digitālajā vidē un ārpus tās.	Referāts par izvēlēto tēmu. Kontroldarbi.
Spēj atpazīt pašreizējos terminoloģijas pārvaldības digitālos rīkus un izstrādātās terminoloģijas plānošanas stratēģijas un aktivitātes.	Studenti izzina jaunāko zinātnisko literatūru, piedalās semināros un diskusijās. Kontroldarbi
Spēj kritiski novērtēt ar terminu lietošanu saistītus izaicinājumus, veiksmīgi izvēloties terminu atveides stratēģijas zinātniskajā un tehniskajā diskursā.	Terminu glosārijs.
Spēj efektīvi izpildīt terminoloģijas iegūšanas uzdevumus.	Terminoloģijas iegūšanas uzdevumi.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Dalība semināros un diskusijās	10
Referāts par izvēlēto tēmu	10
Individuāls terminu glosārijs	15
Terminoloģijas iegūšanas uzdevumi	10
Kontroldarbs Nr. 1	10
Kontroldarbs Nr. 2	10
Eksāmens	35
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	20.0	0.0		*	